

Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες (Λαμπρόπουλος Βαρνάβας Ἀρχιμανδρίτης)

/ [Γενικά Θέματα](#)

Κυριακή τοῦ Θωμᾶ, -λένε μερικοὶ χαριτολογώντας- «γιορτάζουν οἱ ἄπιστοι». Σίγουρα ἢ κάθε εἴδους ἀπιστία δὲν εἶναι δὲ καὶ ἀρετὴ γιὰ νὰ τὴ χαιρόμαστε καὶ νὰ πολυχρονίζουμε αὐτοὺς ποὺ τὴν ἔχουν. Ὅσο κι ἂν κάποια τροπάρια θεωροῦν «καλὴ» τὴν ἀπιστία τοῦ Θωμᾶ, δὲν παύει νὰ εἶναι ἐλάττωμα. Ἔτσι τὴ χαρακτηρίζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος - ἀναφερόμενος στὸν εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη- λέει: «Κοίτα, πόσο φιλαλήθεις εἶναι οἱ ἀπόστολοι, ποὺ δὲν κρύβουν τὰ ἐλαττώματα οὔτε τὰ δικά τους οὔτε τῶν ἄλλων, ἀλλὰ τὰ καταγράφουν μὲ πολλὴ εἰλικρίνεια».

Μακροθυμῆ ψηλαφώμενος

Καὶ γι' αὐτὸ ἐπισημαίνει ὅτι ἡ προτροπὴ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θωμᾶ νὰ τὸν ψηλαφήσει καὶ νὰ μὴν εἶναι ἄπιστος ἀλλὰ πιστός, δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς μία σύσταση ἀλλὰ ἐπίπληξη. «Σφόδρα ἐπιτιμητικῶς», λέει, «τοῖς ῥήμασιν ἐχρήσατο». Καὶ ἄλλος ἐρμηνευτής, ὁ Ζιγαβηνός, παρατηρεῖ ὅτι δίκαια βγῆκε κατηγορούμενος ὁ Θωμᾶς, διότι δὲν πίστεψε τοὺς «συμμαθητές» του, τοὺς πιὸ ἀξιόπιστους μάρτυρες Ἀνάστασης. Βέβαια καὶ οἱ ἄλλοι μαθητὲς δὲν πίστεψαν τὶς μυροφόρες, ὅταν τοὺς εἶπαν ὅτι πρῶτες συνάντησαν τὸν ἀναστημένο Χριστό.

Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς συνεχίζει καὶ μετὰ τὴν Ἀνάστασή του νὰ συγκαταβαίνει στὰ ἐλαττώματα τῶν μαθητῶν του· καὶ τοὺς παρουσιάζεται, γιὰ νὰ τοὺς στηρίξει στὴ ὀρθὴ πίστη. Καὶ τὸν ἕνα, ποὺ ἔλειπε τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τοὺς ἐμφανίστηκε, τὸν ἀφήνει ὀκτὼ μέρες «νὰ ἀκούει τὰ ἴδια ἀπὸ τοὺς μαθητές, ὥστε νὰ ἀνάψει περισσότερο ὁ πόθος του νὰ τὸν δεῖ», λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Καὶ ξαναπαρουσιάζεται, γιὰ νὰ βεβαιώσει κι αὐτὸν γιὰ τὴν Ἀνάστασή του: «Παραγίνεται, ἵνα διασώσῃ καὶ τὸν ἕνα». Καὶ δὲν περιμένει νὰ τοῦ τὸ ζητήσῃ ὁ Θωμᾶς, ἀλλὰ «Αὐτὸς προλαβὼν» τὸν καλεῖ νὰ τὸν ψηλαφήσει.

«Ἐνόησον τοῦ Δεσπότη τὴν φιλανθρωπίαν»! καταλήγει θαυμάζοντας ὁ Χρυσόστομος. Κι ἐμεῖς μαζί του ψάλλουμε: «Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον τὸ

πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, ὅτι ἐμακροθύμησας ὑπὸ ἀποστόλου ψηλαφώμενος».

Ἡ καλὴ ἀπιστία

Σίγουρα ἡ ἀπιστία τοῦ Θωμᾶ διαφέρει ἀπὸ τὶς πολλῶν διαβαθμίσεων καὶ ποικίλων αἰτιολογήσεων ἀπιστίας, πὺν μποροῦμε νὰ συναντήσουμε στὸν σημερινὸ κόσμο. Ὁ Θωμᾶς εἶχε πιστέψει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Μεσσίας. Εἶχε δυναμώσει τὴν πίστη του μὲ τὴν καθημερινὴ συναναστροφή μαζί του, μὲ τὴν ἀκρόαση τοῦ κηρύγματός του καὶ μὲ τὴν ἐμπειρία τῆς θείας του δύναμης, πὺν φανερωνόταν στὰ τόσα θαύματά του. Τὸν ἐμπιστευόταν καὶ τὸν ἀγαποῦσε τόσο, ὡστε καταλαβαίνοντας ὅτι πηγαίνει γιὰ τελευταία φορὰ στὰ Ἱεροσόλυμα, εἶπε: «Ἄς πᾶμε κι ἐμεῖς νὰ πεθάνουμε μαζί του».

Ὅμως τὰ γεγονότα κύλησαν ἀλλιῶς. Ὁ Θωμᾶς μετὰ τὴ σύλληψη τοῦ Χριστοῦ τὸν ἐγκατέλειψε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους μαθητὲς καὶ κρύφτηκαν ἀπὸ φόβο.

Ἐνίωσε βαθιὰ ἀπογοήτευση καὶ διάψευση τῶν ἐλπίδων του. Ποῦ εἶναι «ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ»; Ὁ σταυρὸς καὶ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ γκρέμισαν τὴν πίστη του στὴ θεότητά του. Γι' αὐτό, ὅταν οἱ ἄλλοι μαθητὲς τοῦ εἶπαν ὅτι τὸν εἶδαν Ἄναστημένο, νιώθοντας λίγο δύσκολο νὰ θεωρήσει «λῆρον -παραλήρημα- τὰ ρήματα» δέκα συμμαθητῶν του, «συμβιβάστηκε» νὰ ζητήσει ὄχι μόνο νὰ τὸν δεῖ κι ἐκεῖνος, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν ψηλαφήσει.

Προϋπόθεση τῆς πίστεως

Σήμερα δὲν εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι πὺν -καὶ θαύματα νὰ δοῦν- δὲν πιστεύουν. Λίγο ὁ ἐκκοσμικευμένος τρόπος ζωῆς, λίγο τὰ πάθη τους, λίγο ἡ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὴ λογικὴ καὶ στὴ δῆθεν παντοδυναμία τῆς ἐπιστήμης, τοὺς ἔχουν τόσο τυφλώσει, ὡστε -ὅπως εἶπε ὁ πατριάρχης Ἀβραάμ στὸν πλούσιο τῆς παραβολῆς- «καὶ ἀναστημένο ἐκ νεκρῶν νὰ δοῦν, οὔτε τότε θὰ πιστέψουν».

Ἐπάρχει ὅμως καὶ ἡ πολὺ συνηθισμένη ἀπιστία τοῦ ὑποκριτῆ «πιστοῦ», ὁ ὁποῖος -σύμφωνα μὲ τὸν προφήτη Ἡσαΐα- «τιμάει τὸν Θεὸ μόνο μὲ τὰ χεῖλη, ἐνῶ ἡ καρδιὰ του πόρρω ἀπέχει ἀπὸ Αὐτόν». Αὐτὸς εἶναι -κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο- «ὁ ἀκροατὴς τοῦ νόμου», πὺν δὲν φρόντισε νὰ γίνῃ καὶ «ποιητὴς τοῦ νόμου» τοῦ Θεοῦ. Κοιτάχτηκε λίγο στὸν καθρέφτη τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ -ὅπως μᾶς λέει ὁ ἀδελφόθεος ἅγιος Ἰάκωβος- εἶδε τὶς ἐλλείψεις του, ἀλλὰ ἀπομακρύνθηκε καὶ ξέχασε πῶς ἦταν.

Μόνο ἂν κάποιος κάνει σταθερὴ ἀναφορά του καὶ φρόνημά του τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, πὺν ἀληθινὰ ἐλευθερώνουν τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, μπορεῖ νὰ γίνῃ ποιητὴς τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ γνήσια καὶ σταθερὴ πίστη σ' Αὐτόν.

Τότε δὲν ἔχει ἀνάγκη, οὔτε νὰ δεῖ μὲ τὰ σωματικά του μάτια οὔτε νὰ ψηλαφήσει τὸν ἀναστημένο Χριστό. Ἔχει ζήσει τὴ δύναμη τῆς Ἀνάστασής του στὴν προσωπική του ζωὴ, γιατί -μὲ τὸν ἀγώνα τῆς μετανοίας του- συσταυρώθηκε, συνετάφη καὶ συνανέστη μὲ τὸν Χριστό. Καὶ ἔτσι ἀξιώθηκε τοῦ μακαρισμοῦ: «Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες»!

Πηγή: agiazoni.gr